

SPEAK UP!

Om udstillingen

Af Jane Løvschall Dolmer

Udstillingen SPEAK UP! præsenterer en gruppe på i alt 23 yngre danske billedkunstnere, som alle trods brug af forskellige medier, interesserer sig for, bruger og inkorporerer sproget i deres værker. I deres brug af sproget placerer de 23 værker på udstillingen sig i spændet imellem det eksplicitte og det implicitte. Og i deres forhold til "verden", i spændet mellem det private rum, det politiske rum og det offentlige rum. Ud over udstillingens afsæt i sprog og billede, er dens sigte også at være en hyldest til mangfoldigheden og til den frie ytring. Således ses en stor forskellighed i de præsenterede værker. Og en scene inkorporeres som en form for Speakers Corner, hvor kunstnere og andre i løbet af udstillingen bidrager med indslag af enhver art.

Sproget materialiserer sig på et utal af måder på SPEAK UP!. Hvert enkelt værk er blot et eksempel på een mulighed for samspil mellem visualitet og sprog. I nogle værker er sproget mere konkret til stede end i andre. Og hvor nogle af udstillingens værker fungerer som undersøgelser af fænomener og sproglige begreber, betragter andre sproget udefra, som system. Atter andre fokuserer på det enkelte individs ageren i verden, og afsøger f.eks. kommunikationen og sproget i relation på det personlige og psykologiske univers.

I værket More his place than mine af Lise Harlev smelter sprog og visualitet næsten sammen. Velkendte slogans, reklametekster og offentlige budskaber, som vi normalt afkoder uden at tænke nærmere over det, transformeres til personligt filtrerede statements, der bl.a. reflekterer over identitet og nationalitet. Hos kunstnerduoen Mejlvang og Hesselholdt behandles udtrykket "Razzle Dazzle" og begrebet kamuflage. Razzle Dazzle var under 1. Verdenskrig betegnelsen for det første spæde kamuflagedesign, f.eks. på krigsskibe, som blev Razzle Dazzle-malet i vilde farver og mønstre, for at blive usynlige for fjenden. Samtidigt betyder ordet egentlig ballade, larm eller hurlumhej, og heri består en del af det paradoks som dette værk påpeger.

Sproget som system i sig selv, er et tema som Tine Louise Kortermænd tager op med sit værk Dukkehus med forhåbe. Værket er kommet til verden, som et resultat af en videnskabelig undersøgelse af sproget, i et samarbejde mellem kunstnere og sprogforskere. Formålet er at undersøge om der findes et særligt feminint sprog.

Hos flere af udstillingens kunstnere antager værket karakter af en antropologisk, dokumentarisk undersøgelse af et perifert felt i det sociale rum. Dette ses eksempelvis hos kunstnere som Nanna Debois Buhl og Sonja Lillebæk Christensen. Med *Shoes on Powerlines*, undersøger Nanna Debois Buhl f.eks. et smalt urbant fænomen, som især kendes fra USA, men også ses visse steder i København. Sko hænges op i elkabler, træer eller lygtepæle. Og ingen ved helt, hvorfor, men bud går på, at det drejer sig om handel med stoffer, eller ulykker det pågældende sted etc. Hos Sonja Lillebæk Christensen undersøges fænomenet "klub" (som kunstneren primært opfatter som et maskulint fænomen), med henblik på at se hvordan og hvorfor vi organiserer os i grupper og klubber. Hvilken rolle spiller det i forhold til magt at organisere sig i grupper.

Mange af udstillingens værker har et politisk indhold. F.eks. viser Annika Lundgreen sin "politiske thriller" *Magic & Politics*, der undersøger relationen mellem 6 roller: illusionisten (tryllekunstneren), publikum, oversætteren, nyhedsmediernes, sortklædte mænd og en kanin. Værket udforsker de magtstrukturer, der udgør grundlaget for den politiske proces og nogle af de mange spørgsmål der følger, f.eks. hvordan skelner vi mellem det vi ser, og medieringen af den samme hændelse? Og hvem er det egentlig der har magten til at få kaninen til at forsvinde? Jørgen Michaelsen reflekterer med videoinstallationen *Altomfattende* ligeledes over samspillet mellem forskellige magtpositioner. Dog befinder vi os ikke i en tryllesituation, men i en voldsom krigszone. Mens krigen raser, bringes en række emner op, f.eks. produktivkræfternes tilhørsforhold, sentimentalitet i forbindelse med bevidsthed om produktionsomkostninger, propaganda-modtagelighed og samfundets mulige ophør.

Udstillingen forholder sig generelt til hvordan individet agerer i verden. I det brede og det nære perspektiv, omkring spørgsmål som selvforståelse og indgåelse i nære relationer. Med sine skulpturelle installationer, hvor både tekst og billede integreres, skaber Kaspar Bonnén f.eks. et billede på en person som forsøger at finde retningen i et mange-dimensionelt rum, med mange forskellige slags påvirkninger og tekster som taler til ham. Og både Louise Fuhr og Vivi Christensen (der også skriver og udfører poetiske og musikalske værker) undersøger det meget private rum. Med inspiration fra et klassisk kunsthistorisk motiv – det tågede landskab – bygger Louise Fuhr et fortættet stemningsunivers op i videoen *Poem/murder*, mens Vivi Christensen i *Luder Tuder* bevæger sig mere i et traumatisk landskab, der handler om seksuel identitet.

Det er tydeligt at alle værkerne på SPEAK UP! ønsker at gå i dialog med omgivelserne. Interesserer sig for den verden, de er del af. En verden, der optræder for os med hjælp fra sproget, der derfor bliver medskaber og medleverandør af vores verdensbillede. Når kunsten reflekterer over verden, kan den i kraft af sin evne til at visualisere udsagn, som rummer både tekst og billede, belyse emner som identitet, politik og kultur. Værkerne på SPEAK UP! berører alle en række grundlæggende refleksioner indenfor disse emner. De udgør ikke deres egen lukkede og selvrefererende system; de adresserer verden.